

**התרגיל הצבאי
באום אל-פחם
עמ' 5**

זוהדרק

מועלי כל הארצות התאחדו!

زوهديرک ZO HADEREKH

גיליון 44 / 17 בנובמבר 2021

"שינוי שיטה ולא שינוי אקלים": מפגינים נגד הקפיטליזם בוועידת האקלים בגלזגו (צילום: ידידי כדור הארץ)

יצוין שנשיא ועידת האקלים, הבריטי אלוק שארמה, התנצל "באופן עמוק ביותר" על האופן שבו השיחות הובילו, למעשה, להסכם נטול שיניים אופרטיביות. במסיבת העיתונאים, בעת ההכרזה על ההסכם, אמר בקול נשבר ובעיניים דומעות, כי הוא מבין לליבם של פעילי הסביבה על כך שבהסכם לא באו לידי ביטוי דרישותיהם המרכזיות. "אני מתנצל בפני כל הנציגים בכנס על איך שהתהליך התקיים ומבין את גודל האכזבה, אבל אני חושב שחשוב לשמר מסגרת זו", אמר.

"זה לא סוד שוועידת האקלים בגלזגו היא כישלון. זה אמור להיות ברור שאי אפשר לפתור משבר באותן שיטות שהביאו אותנו אליו מלכתחילה. עוד ועוד אנשים מתחילים להבין זאת. רבים שואלים את עצמם: מה עוד נדרש כדי שמקבלי ההחלטות יתעוררו?" – אמרה פעילת הסביבה השבדית הצעירה גרטה טונברג בהפגנה שנערכה בגלזגו.

"אבל בואו נהיה ברורים: הם כבר ערים. הם יודעים בדיוק מה הם עושים. הם יודעים בדיוק אילו ערכים שלא יסולאו בפז הם מעלים קורבן. שבועיים של חגיגת עסקים כרגיל ו-בלה-בלה-בלה. קולם של האנשים שהכי מושפעים ממשבר האקלים, לא נשמע בוועידת האקלים בגלזגו", סיכמה.

ארגוני הסביבה הביעו (14.11) אכזבה מסיכומי ועידת האקלים בגלזגו. זאת, בתום כשבועיים של דיונים מרתוניים, נאומים של עשרות מנהיגים והפצת שלוש טיוטות סיכומים שונות. הם ציינו כי "המרכיבים המרכזיים אותם ביקשו פעילי הסביבה מכל העולם לכלול בהסכם – נותרו בחוץ". ג'ניפר מורגן, מנכ"לית גרינפיס הבינלאומי, מסרה: "זהו הסכם חלש, שמצליח להשאיר את היעד של 1.5 מעלות בחיים – אבל לא יותר מזה; בעוד שההסכם מזהה ומבסס את הצורך בקיצוץ עמוק בפליטות גזי החממה במהלך העשור הזה, יישום ההבטחות הללו נדחה לעשור הבא". לדבריה, "אנו צריכים להמשיך ולהילחם להשגת המטרה ולמתן פיצוי הולם למדינות המתפתחות". "נשיא ארה"ב ג'ו ביידן היה צריך לשלוח איתות לצוות שלו בגלזגו ולהבהיר כי לא נכון לחסום את הפיצוי למדינות מתפתחות, המאוימות כתוצאה מעלייה מהירה בטמפרטורות, בגין אובדן הכנסות ונזק כלכלי, חברתי וסביבתי", הדגישה. שרה שו מיירדי כדור הארץ הוסיפה: "המדינות העשירות, ובהן בריטניה שנציגה ניהל את הפסגה, הטילו את כובד המשקל של הצלת כדור הארץ על המדינות העניות".

מנפלאות ההפרטה: שווי הנכס צנח ב-95%

"היסטוריה – דיווחה כותרת הודעה לעיתונות מדצמבר 2019, שבה נמסר בחגיגות על מכירת תחנת הכוח הראשונה בישראל, אלון תבור שבעמק יזרעאל, מחברת החשמל לקבוצת MRC – שותפות של מבטח שמיר, שבשליטת איש העסקים מאיר שמיר, חברת רפך אנרגיה ו-PMEC הסינית. התמורה: 1.875 מיליארד שקל. אלא שבתום החגיגות הגיע הזמן לשלם מס על מכירתה של תחנת הכוח – מס רכישה על עסקת המקרקעין. למרבה ההפתעה כש-MRC דיווחה על עסקת המקרקעין לרשות המסים, במסגרת שומה עצמאית, היא צירפה חוות דעת כלכלית ובאורח פלא, שווי הקרקע והמבנים המחוברים אליה צנח ל-86 מיליון שקל. נמוך פי 20 מהשווי שנכתב בצ"ק. לשווי הנמוך מטרה ברורה: הפחתה משמעותית של מס הרכישה. בשווי כזה היא אמורה לשלם, תיאורטית, מס רכישה של 5% מתוך 86 מיליון שקל, כלומר כ-4 מיליון שקל בלבד".

תומר גנון, "כלכליסט", 4.11

מה שלא סיפרו לנו בוועידת גלזו

"כדי למנוע התחממות של יותר מ-1.5 מעלות, המטרה של הסכמי האקלים, משמעה שעלינו לפלוט לא יותר מ-2 טונות של פחמן דו-חמצני לשנה לאדם. ואולם המאיון העליון מפיץ בממוצע 70 טונות לשנה לאדם. ביל גייטס, לפי הערכה אחת, פולט כמעט 7,500 טונות של פחמן דו-חמצני בשנה, בעיקר מטיסות במטוסים פרטיים. רומן אברמוביץ', לפי אותו חישוב, פולט כמעט 34 אלף טונות, בעיקר מהאיכטה הענקית שלו".

ג'ורג' מונבייט, "גרדיאן", 28.10

מה שטוב לפועל - טוב לישראל

"השאלה שלא נשאלת כאן, לא בכנסת, לא במשרדי הממשלה, לא במכוני המחקר ובוודאי לא בעיתונות, היא כיצד ישראל רוצה לארגן את הכלכלה שלה: סביב מקסום העושר של בעלי הנכסים או סביב שיפור איכות החיים, רמת החיים ובעיקר השירותים הציבוריים לאזרח? שכבה קטנה של ישראלים נהנית כיום מאוד מההחלטה של ארה"ב לארגן את הכלכלה שלה סביב שוק המניות, אבל ספק אם השיטה הזאת בת קיימא, וספק גדול אף יותר אם היא מתאימה לישראל".

גיא רולניק, "דה מרקר", 5.11

נתניהו: בנט לפניך

"ראש הממשלה נפתלי בנט אמר בדיון 40 חתימות בכנסת כי: 'התבקשתי להשיב על משא ומתן מדיני להקמת מדינת טרור בלב הארץ. להלן תשובתי, אין כל משא ומתן מדיני להקמת מדינת טרור בלב הארץ'. זאת, בתגובה לביקורת האופוזיציה, שביקשה לכנס את הדיון תחת הכותרת 'ממשלת בנט-עבאס מחדשת את התהליך להקמת מדינת טרור בלב ישראל'".

"ידיעות אחרונות", 9.11

ניצן הורוביץ מציג: אור לגוים

"התרגשתי כשהצלחנו להעביר את התקציב כי עד הרגע האחרון לא הייתי בטוח שהקואליציה הזו תקום. מי דמיין בכלל שיכולה להיות קואליציה שכזו, חסרת תקדים, של שמאל וימין, ערבים ויהודים... השבוע הייתי בביקור מסעיר בגרמניה. נפגשתי עם המנצח הגדול של הבחירות, הקאנצלר המיועד אולף שולץ מהמפלגה הסוציאל-דמוקרטית, מפלגה אחת של מרצ. עכשיו הוא עמל על הקמת קואליציה 'מסובכת'. מדוע מסובכת? כי היא אמורה להיות עם שלוש מפלגות. אז תאר לעצמך, אמרתי לו, מה זה להקים קואליציה עם שמונה (!) מפלגות. והוא אכן התקשה לתאר לעצמו אירוע כזה, ולו בגלל העובדה שבפרלמנט הגרמני יש רק שש מפלגות".

שר הבריאות ניצן הורוביץ באגרת לחברי מפלגתו מרצ, 5.11

דברים בשם אומרם

איך קראו לזה בדרום אפריקה?

"אנשי משרדה של שרת הפנים איילת שקד הציגו להנהלת עיריית תל אביב יוזמה להקמת בתי ספר נפרדים לילדי מבקשי מקלט ועובדים זרים בשטח העיר. לפי היוזמה, הילדים ילמדו באנגלית בתוכנית לימודים לא ישראלית כדי לא לעודד אותם להשתקע במדינה. 'הדגשתי את הצורך לבחון הקמת בתי ספר במודל בינלאומי לילדי מסתננים זרים בלתי חוקיים, עם תוכנית לימוד שתכין אותם ליציאה מישראל ברגע שזו תתאפשר', מסרה שקד בתום סיור בשכונת התקווה בדרום תל אביב".

בר פלג, "הארץ", 31.10

מכתבים למערכת

סולידריות עם המורים הירדנים

המורים בירדן סופגים מהלומות מידי השלטונות זה יותר משנה, אך גרעין ההתנגדות עוד לא פורק והוא ממשיך לנהל מאבק עיקש על הזכות להתאגדות ולקיום משא ומתן קיבוצי. כוחות הביטחון הירדניים עצרו בתחילת החודש חברים בארגון המורים, בשל פעילותם לארגון חגיגות יום המורה הבינלאומי. הממשלה שיגרה כוחות לפיזור ההפגנות השלוות שהתארגנו במחאה על הצעדים נגד הזכות להתאגד. כחלק מהמאמץ לגייס תמיכה בינלאומית, דורשים המורים להסיר את כל ההגבלות על הזכות להתאגד ולהתחיל מיד במשא ומתן להסכם קיבוצי. "לייבורסטרט", יחד עם איגוד העובדים הבינלאומי המייצג את עובדי ההוראה, פתח קמפיין נוסף במחאה על פירוק ארגון המורים הירדני ונגד פיטורים המוניים של מורים.

ארגון המורים הירדני פורק בסוף שנת 2020 בצו של בית המשפט המחוזי בעמאן. כמה חודשים קודם לכן דחה התובע הכללי את העתירה שהגישו המורים נגד פירוק הארגון ונגד מאסרם של 14 חברי ההנהגה. אך המחאה ממשיכה, וארגון המורים ניצל את יום המורה הבינלאומי שהתקיים לפני כחודש כדי למחות. כבכל מחאה עובדים, מנסה הממשלה לדכא את המורים בכוח. ארגון המורים מאשים את הממשלה בשימוש במגפת הקורונה כתירוץ לדיכוי אלים. ממשלת ירדן משתמשת בצווי חירום שנועדו לתקופת הקורונה על מנת להטריד את המורים חברי האיגודים המקצועיים, ומנצלת את המצב כדי להקל על פיטורי עובדים.

אריק לי, אתר לייבורסטרט

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל

zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

למה נחוץ הסכם גרעין עם איראן

ומהתמקדותה בזירות אחרות. ארה"ב ומדינות אחרות, לעומת זאת, חוששות מפעולה ישראלית חד-צדדית שתסתבך ותגרור אותן ללחימה במזה"ת. ארה"ב דורשת ממשלת בנט-לפיד לא לפעול באופן עצמאי. לישראל אין, כרגע, אפשרות אחרת. אך הממשלה שוב מקצה, כבר בתקציב הנוכחי, סכומים גדולים לחידוש יכולת תקיפה עצמאית באיראן. התחדש גם הוויכוח על הערכת טווח הזמן ליכולת ייצור או שימוש איראני בפצצה, "מרחב הסף הגרעיני", שיחייב תגובה ישראלית.

דאגת ארה"ב מפני פעולה ישראלית עצמאית דוחפת אותה לספק לישראל הבטחות שהיא חלק מהמחנה האמריקני והתחייבות שלא תינטש. כדי לתחזק את אמון מדינות הקליינט שלה במזה"ת, קיימה ארה"ב תמרון אווירי גדול בישראל באוקטובר, ובשבוע שעבר התקיים תרגיל ימי ישראלי-אמירתי-אמריקאי משותף בים האדום. ארה"ב גם הטיסה בפומביות מפציץ אטומי בשמי ישראל, מצרים וים סוף.

מחלוקת במסד הישראלי

לפני החתימה על הסכם הגרעין ב-2015, התקיים במסד בישראל ויכוח רציני בין נתניהו, שהציג את המשטר החומייניסטי כסכנה קיומית מידית לישראל, לבין חלק באלוהיית הביטחון שראה בהסכם, בתנאי שייאכף וישמר, דרך שאפשר לחיות איתה: הרי ישראל הייתה זוכה בהסכם במנופול גרעיני בלתי מוכרז שכן ההסכם היה מונע גרעון של איראן ובעקבותיה – של מדינות נוספות באזור.

דווקא במסד הביטחוני הודגשה ההפרדה בין בעיית התגרענות איראן לבין סכנות אחרות, לא גרעיניות, הנשקפות מאיראן (טילים ומל"טים, מיליציות וארגונים תת-מדינתיים). נתניהו חנק את הוויכוח. אהוד ברק גילה עוד ב-2015 שישיראלי עמדה שלוש פעמים לפני תקיפה באיראן והשקעה בהכנות עשירות מיליארדי שקלים. נתניהו, שלא השלים עם ההסכם, המשיך להתכונן למצב הרתעה גרעינית עם איראן.

זה הרקע לפרשת 3000, לשלוש צוללות דולפין נוספות שהוזמן נתניהו בגרמניה אצל תאגיד תיסנקרופ חרף התנגדות הצבא ושר הביטחון. מעבר לשוחד שהיה כרוך בהזמנה, מעבר להסכמה למכירת צוללות דומות למצרים, רצה נתניהו להכפיל את מצבת "כוח המכה השנייה" של ישראל – צוללות נושאות טילים גרעיניים שיאיימו על איראן בתגובה גרעינית. מדובר בסדרי גודל דומים ל"כוח המכה השנייה" של צרפת או בריטניה. פרשת 3000 אינה רק פרשה מן העבר. במהלך ביקורה של מרקל באוקטובר השנה חידש בנט את הבקשה לרכוש את הצוללות שמכירתן נדחתה עד סיום החקירה.

ממשלת בנט-לפיד צלחה אמנם את העברת התקציב, אך התקוות לקריסת מחנה ביבי לא התגשמו: נתניהו שומר על מנהיגותו בליכוד, החרדים לא חדלו מתמיכתם בו, וסקרי המנדטים אינם מראים תזווה מהלכוד לעבר מפלגות הימין שבממשלה. אין לממשלה החדשה רוב מוצק. הבדלים אידיאולוגיים בקרבה מנוטרלים לפי שעה עקב הצורך והרצון לשמור על קיומה.

בנושא האיראני ובנושא הפלסטיני אין הבדל בין הממשלה היוצאת והממשלה החדשה. השמאל האמיתי – זה שמחוץ לממשלה – תומך בהסכם בינ"ל עם איראן, בפירוור המזה"ת מנשק גרעיני ובפתרון הסיכסוך הישראלי-פלסטיני דרך סיום הכיבוש והקמת מדינה פלסטינית בצד ישראל.

אבישי ארליך

בקרב יתחדש, כנראה, המו"מ בווינה על הסכם גרעין עם איראן. ההסכם הקודם, שנחתם ב-2015, טורפד בידי נתניהו שבעידודו פרש ממנו טראמפ חד-צדדית. הפרישה הובילה לזירוז תוכנית הגרעין האיראנית. ישראל הרשמית לא רוצה בחידוש המו"מ ומתנגדת להסכם. אנחנו בעדו.

ראשי הממשלה ברק, שרון ואולמרט עסקו אף הם בתוכנית הגרעין האיראנית, אך רק נתניהו הוא שהפך אותה לדיפלומטיה פומבית, למסע צלב (מגן-דוד) עולמי. הנושא "איראן-גרעין" הוא גם היום הציר המרכזי במדיניות ישראל. נתניהו, האידאולוג-הדמגוג, בשליטתו בתקשורת קיבע את הנושא בקונצנזוס הלאומי כסמל היסטרי עולמי להמשכיות קונקרטי של סכנת שואה בזמן הזה. "איראן-גרעין" החליף בתודעת רוב הישראלים את הכיבוש והסכסוך הישראלי-פלסטיני, ודחק אותם רחוק מן העין ורחוק מן הלב. אחרי הכל, לעומת פצצות אטום איראניות מהו כבר האיום הפלסטיני?

שינוי במדיניות ארה"ב - אך לא בישראל

ממשלות ישראל, זו של נתניהו והנוכחית, הצהירו ומצהירות על שאיפתן להרוס את תשתית ההעשרה של איראן, את תשתיות השיגור שלה ואת כלכלתה באמצעות סנקציות ולבלום את השפעתה במזה"ת. ישראל רוצה שארה"ב תעשה זאת במקומה, או לפחות תפקיד בידה את הכלים ואת מטריות ההגנה מפני תגובות איראניות ובינלאומיות.

נתניהו, יחד עם סעודיה ואיחוד האמירויות, היה בין המשפיעים העיקריים על טראמפ לפרוש מהסכם הגרעין אותו גיבשו בעמל רב ממשל אובמה, רוסיה, סין, בריטניה, צרפת, גרמניה והאיחוד האירופי, ושאושר באו"ם ב-2015. למרות שהאיראנים עמדו בהסכם, הוא הפך סלע מחלוקת מרכזי בין טראמפ לדמוקרטים. לאחר בחירתו לנשיאות פרש טראמפ מההסכם ב-2018 באופן חד-צדדי, בעוד שאר המדינות נותרו חתומות. פרישת ארה"ב מההסכם והטלת הסנקציות גרמו להחשת תהליך העשרת האורניום מצד איראן, ולחילוף בהנהגתה שעברה מידי המתונים לנצים בראשות הנשיא ראסי.

חילופי השלטון בארה"ב המחישו את כישלון מדיניות נתניהו כלפי איראן. ממשלת נתניהו נפלה בדצמבר 2020 לא רק בגלל שחיתויות, אלא גם בגלל נפילת פטרונו טראמפ. תחת נשיאות ביידן הייתה החלפת נתניהו הכרחית, בגלל חוסר האמון ביניהם, שהקשה על המשך התיאום והתמיכה של הממשל האמריקאי בישראל.

לארה"ב של ביידן ולכל המדינות שישתתפו במו"מ כשיתחדש אין, ככל הנראה, כוונות כה רחבות כלפי איראן כלישראל. גם הן נגד התחמשות איראן בנשק גרעיני, אך הן לא רוצות מלחמה עמה. הן חותרות לתיקון הנזק שגרמה פרישתו של טראמפ ולחזרה להסכם דומה לזה שחתם אובמה (אולי ארוך יותר ובפיקוח הדוק יותר). ממשלת בנט-לפיד דוחקת בארה"ב להתחייב פומבית לתוכנית חלופית למקרה שהמו"מ לא יוכתר בהצלחה. ביידן מוכן לומר, לכל היותר, ש"לא תהיה איראן גרעינית", אך אינו מוכן להתחייב לגבי אופני המניעה ולהתערבות צבאית. המו"מ עשוי להתארך והשאלה הקריטית היא מה יקרה במהלכו.

ממשלת בנט-לפיד ממשיכה לנופף בסוגיית איראן כפי שציירו אותה נתניהו וטראמפ, אך הפעם ישראל מבודדת יותר. ישראל חוששת גם מנסיגת ארה"ב מהמזרח-התיכון

מייס המלח מתנה לטייקון

ח"כ עופר כסיף (חד"ש – הרשימה המשותפת) דרש השבוע (15.11) בוועדת הכלכלה של הכנסת לחייב את מפעלי ים המלח, חברה מופרטת בבעלות כי"ל שבשליטת איל ההון תושב לונדון עידן עופר – לשלם חוב של יותר מ-65 מיליון שקל למדינה בגין שימוש במי ים המלח. נציגי הוועדה התעמתו עם נציגי משרד המשפטים, שקבעו שאין לגבות את החוב בגלל סתירה בין שני חוקים. כך נוצר מצב שמפעלי ים המלח לא ישלמו את הסכום שעשוי היה להוביל לירידה בתעריפי המים שמשלם הציבור.

את הדיון יזם ח"כ כסיף אחרי שמשרד המשפטים פרסם תמצית חוות דעת שבה נכתב כי המדינה לא יכולה לגבות את החוב. הסוגייה החלה ב-2017, אחרי שתוקן חוק משק המים, שקבע שניתן לגבות כסף על שימוש במים שהופקו בים המלח – בניגוד למצב הקודם, בו ניתן היה לגבות דמי הפקה רק על מים שפירים.

חברי הכנסת כעסו החלטת משרד המשפטים פרסם לציבור רק את תמצית חוות הדעת שלו ולא את חוות הדעת המלאה, בטענה שמדובר ב"חוות דעת משפטית פנימית". כסיף אמר כי מדובר בטענה "מופרכת", וגם חברי הכנסת יעקב מרגי (ש"ס) ומוסי רז (מרצ) קראו למשרד המשפטים לפרסם את מלוא חוות הדעת. כסיף ערער על הקביעה שבחוות הדעת, ואמר שלפי חוק המים יש לגבות את החוב, וכי הפרשנות שניתנה לקביעה שלפיה חוק הזיכיון גובר על חוק המים אינה נכונה. עוד אמר כי אי-גביית הסכום פוגעת בעיקרון "הצדק החלוקתי והצדק הסביבתי".

גם ארגוני חברה אזרחית שהשתתפו בדיון, ובהם האגודה לאיכות השלטון, לובי 99 ואדם טבע ודין, שניהלו את המאבק למען גביית הסכום, אמרו כי הפרשנות מוטעית וכי יש לפרסם את חוות הדעת במלואה. מרב דוד, סמנכ"לית לובי 99, התייחסה בדיון גם לסוגיות נוספות שקשורות בכי"ל, כמו סירובה של החברה לשלם מס רווחי יתר על פעילותה במישור רותם, או האפשרות כי זיכיון החברה במישור רותם יוארך בשלוש שנים נוספות ללא תמורה. "הפרשנות המשפטית

פועלת איכשהו תמיד לטובת החברה ולא לטובת הציבור", הדגישה.

אחרי הדיון בוועדה אמר עמית ברכה, מנכ"ל אדם טבע ודין, כי "מדובר לכאורה בהחלטה לא חוקית של רשות המים, לאור העובדה שים המלח הוא מקור מים ציבורי אשר חוק המים חל עליו, כפי שקבע זה מכבר בית הדין למים. החלטה זו היא בעלת משמעות עבור כל אחד מאיתנו, כי התשלום היה מוזיל את תעריפי המים במשק". עוד אמר כי הארגון יעתור לבג"ץ בדרישה לגבות את התשלום.

חיפה: אפליה בתקציבים

לבתי ספר ערביים

יו"ר סיעת חד"ש במועצת העיר חיפה, רג'א זעארתה, תקף השבוע את האפליה הקשה של החינוך הערבי בעיר בתקציבי השיפוצים, ההצטיידות, הריהוט והמחשוב. כך מסר העיתון "אל-אתיאהד" היוצא לאור בחיפה.

ביולי האחרון, ערב פתיחת שנת הלימודים תשפ"ב, הגיש זעארתה שאילתה בה ביקש לדעת כיצד משתתפת העירייה בתקציבים של בתי הספר השונים בעיר. "אבקש לדעת את הנתונים והחלוקה, הן בחינוך הרשמי לפי סקטור (ממלכתי, ממלכתי דתי וערבי) והן בחינוך המוכר שאינו רשמי (ערבי, חרדי וחילוני כמו הריאלי וליאו באק) לפי התקציב שאושר לשנת 2021", כתב זעארתה בשאילתה.

התשובה לשאילתה של זעארתה ניתנה בישיבת מועצת העיר האחרונה, ואליה צורפו כמה נספחים וטבלאות. מהנתונים עולה תמונה קשה: מתוך 1.6 מיליון שקלים לשיפוצים, רק 64 אלף שקלים הוקצו לבתי ספר ערביים; בסעיף ההצטיידות לבתי ספר מוכרים שאינם רשמיים הוקצו כ-555 אלף שקלים לבתי ספר חרדיים בלבד, לעומת אפס שקלים לבתי ספר נוצריים.

יו"ר ההסתדרות הדיח יו"ר ועד

עובדים שהתנגדה לעסקת החבילה

עסקת החבילה עם האוצר והמעסיקים, עליה חתם יו"ר ההסתדרות ארנון בר-דוד, מעוררת התנגדות חריפה בקרב חלק מוועדי העובדים. שני שכתוב, של יו"ר מועצת עובדי רשות האוכלוסין המייצגת כ-3,000 עובדים, כתבה מכתב חריף לבר-דוד על העסקה הפוגעת בעובדים, ואף שיגרה מכתב לשר האוצר אביגדור ליכרמן שבו טענה כי לבר-דוד אין כלל סמכות לחתום על עסקה כזו. בתגובה למהלך של שכתוב, שמכנה בתפקיד מאז 2015, החליט בר-דוד להשעות באופן זמני. הוא אף זימן אותה בשבוע הבא לשימוע לפני הדחתה לצמיתות בשל טענה ל"הפרת מרות ההסתדרות".

בעקבות החלטתו של בר-דוד פנתה מועצת עובדי רשות האוכלוסין לבית הדין לעבודה באמצעות וטענה כי מהלכיו של בר-דוד הם בלתי חוקיים. בבקשה לצו מניעה במעמד צד אחד דרשו נציגי העובדים ברשות האוכלוסין גם שבר-דוד יימנע מחתימה על עסקת החבילה לפני הצגת העסקה בבית נבחרי ההסתדרות – מה שטרם נעשה.

עובדי רשות האוכלוסין טענו בפנייתם כי "היו"ר עושה שימוש לרעה בהליכים המשמעותיים הקבועים בתקנון על מנת להשתיק את הביקורת הלגיטימית שמשמיעה נגדו שכתוב ועל מנת לחסל דה פקטו, באמצעות הדחה, את האופוזיציה". בית הדין מתח ביקורת על בר-דוד, אך לא הוציא צו שימנע את ההדחה.

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע בדוא"ל

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות

המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה

הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

נגמ"שים של הצבא באום אל-פחם (צילום: זו הדרך)

הצבא "כבש" את העיר חמוש וברכבים משוריינים

תמרון באום אל-פחם

בזכויותיהם של האזרחים הערבים לכבוד, לביטחון ולזהות, מלבים את תחושות ההדרה וההפליה בקרב החברה הערבית, ומעצימים את דימויה בקרב כלל הציבור כגיס חמישי וכאויב. "ההחלטה לערוך אימון אוגדתי בלב עיר ערבית לוקה בחוסר סבירות קיצוני ומעידה על שיקול דעת פסול, תוך הפגנת אטימות מרשימה וניכור מוחלט כלפי האוכלוסייה המקומית, ביטחונה, זהותה ורגשותיה", נכתב בפנייה. "כניסת חיילים ורכבים צבאיים לעיר ערבית, דימוי רחובותיה לשדה קרב, הפרסומים שנלוו לעניין בדבר 'כיבוש' אום אל-פחם וההקבלה בינה לבין כפרי דרום לבנון, המוגדרים על-ידי מדינת ישראל כ'שטח אויב', אינם משאירים מקום לדמיון בדבר האופן בו נתפסים ומוצגים האזרחים הערבים בכלל, ותושבי אום אל-פחם בפרט. מסר זה עובר לא רק לתושבי העיר אלא לכלל אזרחי המדינה".

א' בן יאיר

מבוכה לממשלה: אושרה בקריאה טרומית הקמת בית חולים בסח'נין

בתום דיון סוער במליאת הכנסת, אושרה (10.11) בקריאה טרומית הצעת החוק להקמת בית חולים בעיר סח'נין שהגיש יו"ר הרשימה המשותפת, ח"כ איימן עודה (חד"ש). למרות התנגדות הקואליציה, הצביע ח"כ מאזן גנאים (רע"מ), שכיחן בעבר כראש עיריית סח'נין, בעד ההצעה – והיא אושרה על חודו של קול. הצעת החוק הועברה לוועדת הכנסת. יצוין שהשרה להגנת הסביבה תמר זנדברג (מרצ) היא שנימקה בשם ממשלת הימין את התנגדות הקואליציה להצעת החוק המבטאת צורך חיוני ודחוף.

בשבוע שעבר נכנסו חיילים חמושים ונגמ"שים לאום אל-פחם, העיר הערבית השנייה בגודלה בישראל, המונה כ-56,000 תושבים. החיילים ערכו בעיר אימון שמדמה לחימה בחיזבאללה בכפרי דרום לבנון. הכוחות פטרלו בסמטאות העיר ועברו ליד מוסדות חינוך בשעת פיזור התלמידים לבתיהם. מסרטונים שעלו לרשתות החברתיות עולה, כי נגמ"שים וכלי רכב צבאיים נוספים המשיכו לנסוע בעיר אף בשעות הלילה, בינות לתושבים, למכוניות ולבתי מגורים. התרגיל, שנערך ללא אישור העירייה ותיאום עמה, קומם את תושבי העיר. ראש העירייה ד"ר סמיר סובחי וראש הוועדה העממית מחמוד אדיב שיגרו מכתב חריף לרשויות הצבא, בו גינו את "הפיכת אום אל-פחם לקסרקטין ולמגרש מסדרים של הצבא". חבר הכנסת לשעבר ד"ר יוסף ג'בארין (חד"ש), תושב אום אל-פחם, אמר לעיתון "אל-אתיחאד" היוצא לאור בחיפה, כי התרגיל הצבאי שעורך צה"ל במהלך הימים האחרונים ביישובים הערביים הוא "התגרות פסולה ומיותרת". לדבריו, בתרגיל מוגדרים אזרחי הפעולה "אזורי מלחמה עוינים". מדובר בהתייחסות מסיתה נגד היישובים הערביים, ובכך מעודד התרגיל גזענות ושנאה נגד האזרחים הערבים. עוד אמר ג'בארין, כי הכנסת כוחות צבאיים חמושים ללב יישובים ערביים, כפי שנעשה באום אל-פחם וביישובי ואדי עארה, עולה בקנה אחד עם ההסתה של הימין נגד הערבים, במסגרתה הם מתוארים כאויבים וכגיס חמישי. ג'בארין קרא לביטול מידי של תרגילי צה"ל ביישובים הערביים. האגודה לזכויות האזרח הביעה אף היא מחאה נגד התרגיל הצבאי. עורכות הדין טל חסין וגדיר ניקולא מהאגודה פנו לשר הביטחון, לרמטכ"ל ולמפקד פיקוד צפון בבקשה לבטל את המשך האימון בעיר ולאסור לאלתר על ביצוע אימונים צבאיים ביישובים, בכפרים ובשכונות. בפנייה נטען כי תרגילים צבאיים שמתבצעים ביישובים הערביים פוגעים

מיליטריזם, רומנטיזציה של אלימות ולאומנות

לבטל את הגדנ"ע

בערב של היום הראשון, שוחררו כל הבנות במחלקה שלי לשעת ט"ש (טרם שינה). פניתי ללכת איתן, אך המפקדת עצרה אותי. היא טענה שלא נתתי את מאת האחוזים שלי היום, שלפה שעון-עצר מכוון על 10 שניות ודרשה שארוך במגרש הלוח וחזור במסגרת הזמן הזו. לא הצלחתי. היא לא וויתרה ודרשה שוב. רצתי. לא הצלחתי. וכך, בשעה שכל חברותיי התקלחו ושוחחו בטלפון עם הוריהן, אני רצתי במגרש הלוח ושוב.

נערים ונערות בגדנ"ע. למצולמים אין קשר לכתבה (צילום: חובר צה"ל)

לו רק ידעתי שלנערה חמורת הסבר שעומדת מולי במדים אין באמת שום סמכות עליי. שאיני חייבת, כמי שאינה חיילת, לציית בעיוורון ובנשיכת שפתיים לכל דרישותיה. שבכלל, את כל החוויה הזו לא הייתי מחויבת לעבור. לסרב לירות ברובה בגיל 16 זו הבחירה ההגיונית והאנושית. אבל בגיל כזה קל כל כך להיות מושפעים, מסטוורים, מעורפלי חושים. להיעתר לסמכות בלי לחשוב פעמיים, במיוחד אם הסמכות היא הצבא, שמגיל ינקות בארצנו המיליטריסטית לומדים שאין לערער על עליונותו ועל צדקתו. לכן אני מודאגת. בשנים האחרונות מתרחשת בארצנו הקצנה בלאומנות, בגזנות, בעלינות היהודית, באלומות ובדורסנות כלפי השונה. לצבא ולשיטות עידוד הגיוס המעוותות שלו חלק משמעותי בכך. בחודשים האחרונים, מאז קבלת הפטור שלי מצה"ל, אני חושבת הרבה על משמעות הדברים המוכנים מאליהם בישראל. לדעתי, תפיסה הגורסת שהחובה המוסרית הגדולה ביותר היא שירות צבאי איננה מובנת מאליה. מערכת חינוך בה תיכניס בן 16 מקבל רובה לידיו איננה מובנת מאליה. להיות חלק מעם הכובש ע"ס אחר ולקחת חלק פעיל בכיבוש זה לא מובן מאליה.

על הצבא מוטלת האחריות הכבדה ביותר לעוולות אלה, ועלינו האחריות לפצות פה בעוד השאר שותקים.

בתיכונים רבים בארץ יוצאים התלמידים במהלך כיתה י' או י"א לשבוע גדנ"ע (גדודי נוער). זהו שבוע דמוי טירונות, שמטרתו, לכאורה, לתת לתלמידים – שהם בראש ובראשונה חיילי "צבא ההגנה" לעתיד – טעימה קטנה ממה שמצפה להם בשירות הצבאי, וכך להעלות את המוטיבציה שלהם לגיוס. לעיתים אני נזכרת בשבוע הגדנ"ע שעברתי בכיתה י"א, שאמנם ארך בסופו של דבר רק שלושה ימים אך היה רווי חוויות ורגעים שהותירו אותי, עד היום, שלוש שנים ופרופיל 21 לאחר מכן, מבוהלת ובעיקר מודאגת.

תחילה הוצב אולטימטום מצד התיכון – יציאה לגדנ"ע או יציאה לגדנ"ע. זו לא הוצגה כשאלה או כבחירה. מי שלא יצא ייענש, ויסבול גם מתחושת חריגות חברתית. זאת בהתאם לתפיסה הכללית של מערכת החינוך – הגיוס לצבא כחובה וכמטרת-העל של בית הספר. חיילים על מדים שהגיעו לבקר מדי פעם בבית הספר התקבלו בחיבוק אוהב, בו כמובן לא זכו מעולם תלמידי בית הספר עצמם.

לא הטלתי ספק ביציאתי לגדנ"ע. הסביבה בה גדלתי לא אפשרה לי להטיל ספק אמיתי בעובדת גיוסי לצבא. לא היה לי את האומץ. כששוחחנו על הצבא בבית הספר, מעולם לא הוצגה שום ביקורת או הסתייגות. המילה "כיבוש" אפילו לא נהגתה. היה רק ניגון בלתי פוסק של סיסמאות וסיפורי גבורה. וכן, כשהגיע היום, לקחתי את התיק שלי ונסעתי עם כל השכבה לבסיס הגדנ"ע צלמון.

בהגיענו ירדנו מהאוטובוסים, והורו לנו לעמוד בשלוש בוצות ח'. בליווי צרחותיהן של מפקדות הגדנ"ע, חולקנו למחלקות בהן העברנו את שאר הימים. קיבלנו מדים מעופשים, חבשנו כובע ונקראנו להיענות מיד ובלי היסוס לכל ציוץ של מפקדת המחלקה, שאת שמה כמובן לא ידענו. בתוך שניות (ושנתיים לפני שהגיע זמננו בחוק), הפכנו חיילי וחיילות טירונות. אולי זה נשמע מגוחך, אבל עבורי, נערה שעד לפני שעה ידעה משמעת צבאית מהי רק מסיפורים ומסרטים, החוויה נראתה כמו הכלאה בין סרט אימה לבין קומדיה.

לרוץ, לעמוד דום, עקבים צמודים, בקבוק מים צמוד לרגל. נפל הבקבוק, עקבים קצת במרחק, מזיזה מהמצח שעה – לרדת לעשר שכיבות שמיכה. כך עבר רוב היום. בין לבין עברנו שיעורים על "מורשת קרב", עשינו תורניות מטבח, למדנו על נשק ואף ירינו במטווח. המטווחים נראו לרבים כחוויה מרגשת ומסעירה, אך עבורי הייתה זו חוויה מזעזעת ומחרידה. למה ששימוש במכונת ההרג הזו יהיה חלק מחייב מלימודיהם של נערים ונערות בני 16? האם השימוש בריגוש שבאלימות והרומנטיזציה של הריגה בשירות המדינה הם הדרך להגביר את המוטיבציה לשירות צבאי? התשובה, למרבה הצער, היא שכך זה עובד. הצבא כמובן מודע לכך היטב. אין זה מקרה כי חיילים רבים מפתחים עמדות לאומניות וימניות יותר בעקבות הגיוס. הצבא "המוסרי ביותר בעולם" מחנך את חייליו הנאמנים ביותר הרבה לפני מועד גיוסם.

מתנחלים תוקפים פלסטינים בחסות צבא הכיבוש (צילום: סוכנות הידיעות וואפא)

משתלטים על קרקעות באמצעות אלימות

מקיף ומתמשך זה לא הייתה כמעט השפעה. אלימות של מתנחלים כלפי פלסטינים הפכה מזמן חלק בלתי נפרד משגרת הכיבוש בגדה המערבית. מעשי האלימות כוללים: מכות, יידי אבנים, איומים, הצתת שדות, השחתת עצים וגידולים חקלאיים, גניבת יבול, ירי, פגיעה בבתים והרס מכוניות, ובמקרים נדירים גם רצח. בשנים האחרונות מרחיקים מתנחלים ב"חוות חקלאיות" באלימות רועי צאן וחקלאים פלסטינים משדותיהם, מאדמות המרעה וממקורות מים ששימשו אותם במשך דורות, יוזמים חיכוכים אלימים על בסיס יומיומי, מטילים אימה על רועי הצאן הפלסטינים ומפזרים את עדריהם.

הצבא בשירות המתנחלים

צבא הכיבוש, כמדיניות, נמנע מעימותים עם מתנחלים אלימים למרות שלחיליים הסמכות והחובה לעכב אותם ולעוצרם. ככלל, הצבא מעדיף להרחיק פלסטינים מאדמותיהם החקלאיות או משטחי המרעה במקום להתעמת עם מתנחלים. זה נעשה באמצעות הוצאת צווי שטח צבאי סגור המוחלים רק על הפלסטינים, ואף באמצעות ירי של גז מדמיע, רימוני הלם, כדורי מתכת מצופים גומי ואש חיה. ברוב המקרים צופים החיילים מן הצד באלימות המתנחלים, אך בחלק מהמקרים משתתפים החיילים עצמם במעשים.

גם בדיעבד, לאחר תקיפות של פלסטינים בידי מתנחלים אלימים, עושה מערכת אכיפת החוק הישראלית כמיטב יכולתה להימנע מטיפול בהן. היא עורמת קשיים על הגשת תלונות, ובמקרים הבודדים שבהם נפתחות חקירות – היא ממחרת לטייח אותן. כתב אישום נגד מתנחל שפגע בפלסטיני מוגש במקרים חריגים ביותר – לרוב בגין עבירות שוליות. גם אז, העונשים הנגזרים בגינם, במקרה הנדיר שבו הנאשם מורשע, הם סמליים בלבד.

לדברי בצלם, "אלימות המדינה – הרשמית והלא רשמית – היא חלק בלתי נפרד ממשטר האפרטהייד הישראלי. השימוש בקרקע נעשה כמעט רק לצורך פיתוחם והרחבתם של יישובים יהודיים קיימים ולצורך הקמתם של יישובים חדשים. במקביל קוטע המשטר הישראלי את המרחב הפלסטיני, מנשל פלסטינים ודוחק אותם למובלעות קטנות וצפופות".

יוסי אבו

הם לא עשבים שוטים. מסקנה זו עולה מדו"ח מיוחד שפרסם השבוע ארגון בצלם תחת הכותרת "בשליחות המדינה: השתלטות המדינה על קרקעות בגדה המערבית באמצעות אלימות של מתנחלים". הדו"ח מנתח את אלימות המתנחלים כלפי תושבים פלסטינים. בצד כ-280 התנחלויות שהוקמו מאז שנות ה-70, ישנם בגדה כ-150 "מאחזים" – בהם ישראל אינה מכירה באופן רשמי. מאחזים אלה, שרובם מכונים "חוות חקלאיות" וכשליש מהם הוקמו בעשור האחרון, הם מקור לאלימות יומיומית כלפי הפלסטינים.

מהדו"ח עולה כי המדינה מאפשרת למתנחלים בשטחים הכבושים לשהות בקרקעות שנגזלו מפלסטינים באלימות. עשרות המאחזים ו"החוות החקלאיות" – שהם התנחלויות לכל דבר ועניין שהוקמו ללא אישור פורמלי של הממשלה או ללא תוכניות המאפשרות את הבנייה בהן – זוכים בתמיכה של הרשויות הישראליות ואינם מפונים.

המדינה מורה לצבא להגן על המאחזים ו/או מממנת את השמירה עליהם. היא אף סללה דרכים והקימה לרובם תשתיות מים וחשמל, ותומכת בהם באמצעות משרדי הממשלה, החטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית העולמית והמועצות האזוריות בגדה. עוד מסבסדת המדינה מיזמים כלכליים במאחזים – כולל מתקנים חקלאיים, תמיכה בחקלאים חדשים וברעיית עדרים, הקצאת מים והענקת הגנה משפטית בעתירות שהוגשו בדרישה לפינויים.

בעבר הצהירה המדינה כי בכוונתה לאכוף את החוק על המאחזים בעתיד, ואף התחייבה לכך בפני הקהילה הבינלאומית – אלא שהבטחות אלה לא מומשו. במאמר 2011 הודיעה המדינה כי מעתה תבחין באופן רשמי בין מאחזים שהוקמו על אדמות שנרשמו כ"אדמות מדינה", כלומר על אדמות שהיא הכריזה עליהן ככאלה או על אדמות סקר, לבין מאחזים שהוקמו על קרקע פלסטינית פרטית – שרק אותם היא טענה שבכוונתה לפנות. הבחנה זו, שאין לה שום בסיס חוקי, אושרה בבית המשפט העליון. "ממילא, בסופו של יום נותרו כמעט כל המאחזים במקומם", נכתב בדו"ח.

הכשרת אלימות פיסית כלפי פלסטינים

מעשי אלימות של מתנחלים כלפי פלסטינים תועדו מאז ראשית הכיבוש באין ספור דו"חות ובאלפי עדויות. לתיעוד

ומקצבאות נמוכים, מאבטלה גבוהה, מהתייקרויות של הדלק, הדירור והמוזון, מצמצום ענפי התעשייה, מהחלשת השירותים החברתיים, ומכניעה לאינטרסים של תאגידים גדולים".

ממשלת המיעוט של אנטוניו קושטה מהמפלגה הסוציאליסטית החזיקה מעמד מאז 2015, בזכות קואליציה עם המפלגה הקומוניסטית וגוש השמאל. בזכות תמיכת סיעות השמאל הצליחה פורטוגל, עד כה, להדוף את הגזירות הכלכליות שכפה האיחוד האירופי על חברותיו. אך כעת נכנעה ממשלת קושטה ללחצים, ופורטוגל הולכת לבחירות שנתיים לפני המועד המקורי. שר האוצר פדרו סיוזה ויירה האשים את המפלגה הקומוניסטית ואת גוש השמאל בפספוס "הזרמנות זהב", ואף טען כי התקציב הוא "השמאלי ביותר בהיסטוריה".

"מצב המדינה והבעיות עמן היא מתמודדת דורשים פתרון", נכתב בהצהרה של הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הפורטוגלית. ההחלטה הדרמטית להפיל את הממשלה לא הייתה קלה. "ב-2021, כאשר אנו מתמודדים עם המגפה, חיוני להגן על המשכורות, להבטיח תמיכה חברתית ולחזק את מערכת הבריאות הציבורית". המפלגה סבורה כי פורטוגל מוכרחה לחזק את מערכת הבריאות הציבורית במדינה ולערוך לזכותם של כל האזרחים לבריאות, וכי התקציב מוכרח לתת ביטוי לצורך ברפואה ציבורית חזקה. זאת בייחוד בתקופה "שלאחר המגיפה", כאשר מנסה המדינה לחלץ עצמה מן המשבר ולהיבנות מחדש.

עוד הדגישה המפלגה הקומוניסטית הפורטוגלית כי היא מחויבת לציבור העובדים, שאינו צריך עוד "תקציב רגיל" (קרי: תקציב ניאול-ליברלי, כמו זה שאושר לאחרונה בישראל), אלא תקציב שייתן מענה לבעיות החברתיות והכלכליות. הדרישות המרכזיות שהציבה המפלגה הקומוניסטית לממשלה כוללות בין היתר הקלות במיסים הישירים והעקיפים המוטלים על השכבות העניות ושכבות הביניים; העלאת מיסים על ההון הגדול וחסימת כל מקלטי המס; הגדלת הקצבאות וצמצום העוני בקרב קשישים; העלאת שכר המינימום מ-740 ל-850 יורו בחודש; והקמת חמישים אלף יחידות דיור ציבורי חדשות.

שאלת התקציב היא שאלה מעמדית ולא שאלה פרוצדורלית גרידא. האם התקציב מטיב עם בעלי ההון או עם ציבור העובדים? בישראל, המפלגות מרצ והעבודה שכחו עובדה זו. בשם "החזרה לנורמליות" אחרי סיום שלטונו של נתניהו הן מקדשות את עצם אישור התקציב, תוך התעלמות ממשמעותו החברתית והמעמדית. הפעולה הפרוצדורלית הפכה עבורן הדבר המהותי והמרכזי. המפלגה הקומוניסטית הפורטוגלית, לעומת זאת, מציעה חלופה אמיתית לפרויקט שמקדמות מפלגות הממסד מהמרכז-שמאל ומהימין כאחד: פרויקט ניאול-ליברלי המקריב את האינטרסים של העובדים לטובת בעלי ההון.

לפי פרשנים בפורטוגל, הרכבת הקואליציה הבאה תהיה "יצירתית הרבה יותר". צפויה לקום קואליציה בהנהגת המפלגה הסוציאליסטית, בשיתוף מפלגת האופוזיציה העיקרית, "המפלגה הסוציאל-דמוקרטית", שהיא למעשה מפלגת ימין. בסקרים שפורסמו עד כה שומרת המפלגה הקומוניסטית הפורטוגלית על כוחה עם כ-6% תמיכה, אך גוש השמאל נחלש מ-10% בבחירות הקודמות ל-8% בסקרים האחרונים. מפלגה שדווקא מתחזקת היא מפלגה הימין הקיצוני הפופוליסטית "שגה!" (די!), שזכתה באחוז בודד מהקולות בבחירות הקודמות אך צפויה לקבל 6-9 אחוזים מהקולות בבחירות שייערכו בינואר 2022.

זוהר אלון

ז'וזימו דה סוזא, מזכ"ל המפלגה הקומוניסטית הפורטוגלית (צילום: ז'וזא גולאו)

הקומוניסטים הפילו את הממשלה

בחירות בפורטוגל

אנה מנדס גודיניו, המכהנת בממשלת פורטוגל כשרת העבודה מטעם המפלגה הסוציאליסטית, עומדת מאחורי הצעת חוק חשובה שאושרה לאחרונה בפרלמנט: "הזכות להתנתק". החוק מעגן את זכותם של עובדים מהבית להתנתק מעבודתם מחוץ לשעות העבודה, ובכך ולשמור על הפרדה ברורה בין זמן עבודה לזמן פנאי. אך זמן קצר לאחר החקיקה המתקדמת נפלה הממשלה, על רקע התנגדות סיעות השמאל בקואליציה להצעת התקציב לשנת 2022. המפלגה הקומוניסטית הפורטוגלית ו"גוש השמאל", שתמכו עד כה בממשלה בראשות המפלגה הסוציאליסטית, משכו את תמיכתן והפילו את הממשלה על רקע התקציב. לדברי המפלגה הקומוניסטית, "פורטוגל סובלת כיום משכר

אלפים הפגינו בתוניסיה נגד

ההפיכה ולמען דמוקרטיה

אלפים רבים הפגינו השבוע (14.11) במרכז תוניס, בירת תוניסיה, נגד ההפיכה שזים הנשיא קייס סעיד ולמען הדמוקרטיה. מאחורי ההפגנה עומדת התארגנות חדשה בשם "אזרחים נגד ההפיכה", הדורשת מהנשיא להתפטר, לקיים בהקדם בחירות חופשיות ולהשיב את המדינה למסלול הדמוקרטי. כוחות פוליטיים רבים הצטרפו למחאה, ובהם מפלגות השמאל. לדברי המארגנים, כ-20 אלף אזרחים ואזרחים לקחו חלק בהפגנה מול הפרלמנט.

ב-25 ביולי הודיע נשיא תוניסיה סעיד כי הקפיא את פעילות הפרלמנט במדינה ופיטר את ראש הממשלה הישע משישי מתפקידו. ההודעה פורסמה שעות ספורות לאחר שמפגינים יצאו לרחובות בכמה אזורים במדינה בדרישה לפזר את הפרלמנט ולהכריז על בחירות במחאה על הטיפול הכושל בנגיף הקורונה ועל המשבר הכלכלי הגואה במדינה.

"שבויים" - עבודה של דוד ריב המוצגת כעת בסדנאות האמנים בדרום-תל-אביב (צילום: סדנאות האמנים)

תערוכה של דוד ריב בסדנאות האמנים

בסדנאות האמנים בדרום-תל-אביב נפתחה לאחרונה התערוכה "החנות של דוד הגנב" של האמן הוותיק דוד ריב. אוצרת: ורד זפרן גני.

בתערוכה שני חללי תצוגה. בקטן שביניהם מוקרן סרט וידיאו שצילם ריב בהפגנות של פלסטינים נגד הכיבוש הישראלי בגדה ומוצגים שני ציורים. בחלל השני מוצגים דיוקנאות גדולים בשחור-לבן, בין היתר של האמן רפי לביא, המנהיגה הפלסטינית ח'אלדה ג'ראר, האמנית אביבה אורי, מוראן ברגותי, מרילין מונרו וולדימיר פוטין. על שאר הקירות - ציורים צבעוניים של המאבק הפלסטיני נגד הכיבוש, נושא המעסיק את ריב זה עשרות שנים: חיילי מג"ב ונערים פלסטינים, כלי רכב משוריינים ברחובות הכפרים, מחסומים בצד עצי שקד פורחים.

סדנאות האמנים, (רחוב התבור 32), מיסודה של עיריית ת"א-יפו, כוללות 12 סדנאות עבודה לאמנים וגלריה. שעות הפתיחה של הגלריה: ימים שלישי עד חמישי 15:00-19:00, ובימים שישי ושבת 11:00-14:00. בימים ראשון ושני הגלריה סגורה. התערוכה של ריב תינעל ב-8 בדצמבר.

יצוין שריב משתתף ביוזמה "הזכות לנוע", במסגרתה פועלים מאה אמנים ואמניות מובילים בשדה האמנות המקומי והבינלאומי לגיוס תרומות למען תושבי ותושבות רצועת עזה הפלסטינים.

בקמפיין משתתפים ארבעה דורות של אמנים ואמניות מקומיים בולטים, ישראלים ופלסטינים, ובהם: ריב, זויה צ'רקסקי, מיכל הלפמן, דגנית ברסט, יאיר גרבוז, תמר גטר, אלי פטל, אלונה רודה, אסד עזי ואורי גרשוני. בין האמנים גם שני זוכי פרס ישראל בתחום האמנות – מיכל נאמן ומיכה אולמן.

כל משתתף תרם לקמפיין אחת מעבודותיו, הנמכרת בארבעה גדלים שונים. ההכנסות ממכירת העבודות מיועדות לתמיכה בארגון זכויות האדם "ג'ישה", המקדם הגנה על זכות היסוד של תושבי הרצועה לחופש תנועה. את הקמפיין יזמו קולקטיב האמנות "פאונטיין" (גיא "גיאגיא" אסיף, משה יאמו ואהל עדן), עם ההתארגנות "תרבות של סולידריות"

(שבולטת גם בפעילותה למען ישראלים החיים בעוני), ובשיתוף סטודיו העיצוב "ג'לאדה" שהקים אתר ייעודי לקמפיין.

"מאז כיבוש הגדה המערבית ורצועת עזה בשנת 1967, מפעילות רשויות הביטחון והצבא של ישראל מערכת סבוכה של כללים וסנקציות המגבילה את תנועתם של 4.5 מיליון פלסטינים בתוך השטחים ומחוצה להם", נכתב בעמוד האינסטגרם של "תרבות של סולידריות". "הגבלות אלו מפרות את זכותם הבסיסית של הפלסטינים לחופש תנועה וכתוצאה מכך נפגעות זכויות יסוד נוספות כגון הזכות לחיים, הזכות לקבלת טיפול רפואי, הזכות לחינוך, הזכות להתקיים בכבוד, הזכות לשלמות התא המשפחתי והזכות לחופש פולחן. מאז היווסדו ב-2005, סייע 'ג'ישה' לעשרות אלפי פלסטינים ופלסטיניות להיאבק בהגבלות גורפות ושרירותיות שישראל מטילה על הרצועה – במישור המשפטי והציבורי לשם שינוי מצב זה".

עוד על היוזמה "הזכות לנוע":

<https://flygelada.com/collections/fountain>

הצגה חדשה בתיאטרון יפו:

שנת האפס / תרפ"ט

ב-11 בנובמבר נערכה בתיאטרון יפו הצגת הבכורה של "שנת האפס": מחזה חדש מאת אבנר בן-עמוס ובבימויו של סיני פתר, המתבסס על ספרו של הלל כהן.

ההצגה עוסקת במעשי האיבה שהתרחשו בארץ בין יהודים וערבים במחצית השנייה של חודש אוגוסט 1929, הידועים בהיסטוריוגרפיה הציונית בשם "מאורעות תרפ"ט". באירועים נהרגו 133 הרוגים יהודים, 116 הרוגים ערבים. מאות נפצעו בשני הצדדים.

לראשונה מוצגים המאורעות על בימה, כפי שהשתקפו בעיני שני הצדדים – היהודים והערבים. ההצגה עושה שימוש אך ורק בעדויות של בני התקופה: עדויות שהושמעו בפני ועדת החקירה של השלטון הקולוניאלי הבריטי; עדויות שניתנו לגורמים יהודיים; קטעי עיתונים, מכתבים וספרי זיכרונות. ההצגה כוללת התייחסות גם לאירועים האלימים שהתרחשו בתודש מאי האחרון.

פינוי גבעת עמל

אתם לא מיושם במלואו, ובדרישה למתווה ברור להעלאת קצבת הנכות המקסימלית לגובה שכר המינימום, כפי שסוכם.

חד"ש - סניף יפו

אסיפה ציבורית בהשתתפות ח"כ עופר כסיף
יום חמישי, 18.11, בשעה 19:30, השקמה 3

מק"י - סניף תל אביב

קבוצת קריאה בספרה של ההוגה המרקסיסטית ג'ודי דין
יום רביעי, 24.11, בשעה 19:00, אחד העם 70, ת"א
פרטים והרשמה בעמוד הפייסבוק של מק"י ת"א

יום המאבק באלימות כלפי נשים

צעדה מכיכר רבין לכיכר הבימה בתל אביב
יום חמישי, 25.11, בשעה 18:30

מדינת פלסטין עכשיו

הפגנה מול שגרירות גרמניה, ספרד, פורטוגל, יוון
ואירלנד ערב יום הסולידריות עם העם הפלסטיני
יום ראשון, 28.11, בשעה 17:00, דניאל פריש 3, ת"א

ערב שירה בגדה השמאלית

בהשתתפות תמי אסולין, נועם דובב, אמיליו ולירוסו, קרן
ליון, דפנה פלדמן, ריטה קוגן, קרן קולטון, ענת קרייטר
וליהיא רבינוביץ; ינחה: אמיר חרש
יום ראשון, 21.11, בשעה 20:00; אחד העם 70, ת"א

מועדון קולנוע בגדה השמאלית

הסוכה / קליאו ברנרד

בריטניה, 2010, 92 דקות (אנגלית; כתוביות באנגלית)
מוצ"ש, 20.11, בשעה 20:00; אחד העם 70, ת"א

פודקאסט - גל חד"ש

פרק מס' 56: "עבודה בעיניים"
בהשתתפות עדי מעוז, מנכ"לית קו לעובד
ניתן להאזין לכל פרקי גל חד"ש באתר "זו הדרך"

השבוע באתר "זו הדרך"

מאבק המתמחים נמשך, הרשימה המשותפת
נגד המס על כלים חד-פעמיים, הפגנות
המונים בסודאן, קמפיין של בנק"י נגד אלימות כלפי
נשים, ועוד...

zoha.org.il

תושבי שכונת גבעת עמל ב' התבצרו בבתיהם בלילה שבוין
ראשון לשני (15.11) כהכנה לפינוי השכונה בידי כוחות
המשטרה. כ-40 משפחות בגבעת עמל נערכו לפינוי עם כניסת
צווי הסילוק מבתיהם לתוקף. זאת בעקבות סירובו של שר
המשפטים גרעון סער להתחייב להעברת תקציב ייעודי
למשפחות. אל התושבים הצטרפו פעילים חברתיים, בהם
חברי חד"ש ומק"י בתל אביב.

בסביבות השעה 08:00 בבוקר הגיעו כוחות משטרה
גדולים לאזור וחסמו את הרחובות הסמוכים לשכונה. מסוק
משטרה חג בשמיים. השוטרים פרצו לבתים, פינו באלימות
את התושבים, היכו פעילים ומנעו גישה מעיתונאים.

מחד"ש נמסר: "פינוי זה מוכיח שוב את סדר העדיפויות
של 'ממשלת הימין' – נגד העניים, נגד המוחלשים ולמען
בעלי ההון. גירוש ברוטלי של תושבים מבתיהם בשביל
אינטרסים של טייקוני נדל"ן הוא אות קלון – ואנחנו נוסיף
לעמוד לצד התושבים במאבקם הצודק".

שולה קשת, חברת מועצת העיר ת"א-יפו מסיעת אנחנו
העיר, הגיעה לתמוך בתושבי השכונה כמה שעות לפני הפינוי
ואמרה: "עצוב, וכואב להיות פה הערב ולהמתין לפינוי
התושבים. קהילה שלמה שנמצאת פה עשרות שנים מפונה
בחטף ובכפייה לטובת כסף לטייקונים ולעירייה. נמשיך
להיאבק כדי שהתושבים יקבלו את כל הפיצויים".

מאנחנו העיר נמסר: "אפשר היה להגיע לפתרון הוגן
ומכבד. כסף לפיצוי המשפחות שהושג באמצעות הסכם פינוי-
פיצוי יושב במשרד האוצר. הממשלה לא פועלת להעבירו
לתושבים ובכל זאת הפינוי הכפוי יוצא לדרך. זו מדיניות שאנו
רואות שוב ושוב בחסות העירייה – קיפוח החלשים והעניים
לטובת העשירים. זו בחירה פוליטית. זה קורה בדרום תל
אביב, זה קורה ביפו, וזה קורה בגבעת עמל. נמשיך להיאבק
יחד עם התושבות והתושבים עד שכספי הפיצויים יועברו.
תושבי ותושבות גבעת עמל – אנחנו איתכם".

הנכים הפגינו מול ביתו של בנט

ארגוני הנכים הפגינו (11.11) מול ביתו של ראש הממשלה
נפתלי בנט ברעננה. "אנו דורשים התערבות מיידית של ראש
הממשלה בנושא קצבאות הנכות, כי נכה לא יכול להיות
מקצבת עוני ועולב" מסרו המפגינים. מוקדם יותר חסמו
הנכים את צומת עזריאלי, במחאה על כך שהסכם שנחתם

מק"י - הוועד המרכזי

משתתף בצערו של חבר ועדת הביקורת המרכזית
עמי סולודר, במות אמו יהודית

מק"י - מחוז ת"א-יפו

משתתפים בצערה של משפחת סולודר
במות החברה הוותיקה יהודית, חברת סניף פתח תקווה